

Fragment uit *Wie achter deze deur verdwaalt*, Rindert Kromhout & Tonke Dragt, Leopold, 2021. Dit fragment mag uitsluitend voor educatieve doeleinden worden gebruikt en niet verder worden verspreid.

DE DICHT E DEUR

Meester Tom had uitgelegd hoe ze er moesten komen. Eerst twee haltes met de bus, daarna met een veerpontje de rivier over en dan eerst rechtsaf langs het water lopen en daarna linksaf de Laan van Schijn en Wezen in.

Stilletjes zaten ze naast elkaar in de bus. Lorenzo was erg zenuwachtig. Hij had dolgraag gewild dat meester Tom erbij was geweest, of zijn moeder. Téja stond op en liep naar de uitgang. Ze waren er al.

De veerpont lag klaar aan de oever van de rivier. Er was wel een brug, maar die was stuk en werd gerepareerd. Daarom was de veerpont van vroeger tijdelijk weer in gebruik genomen. Het was een plat, langwerpige vaartuig met een roestige motor en een soort bushokje met een stuur erin. Op een verkeersbord stond: ALLEEN VOETGANGERS EN FIET-SERS.

De veerman, een oude, kromgebogen man met pluizige

grijze haren, keek de kinderen nieuwsgierig aan. ‘Zo jongelui, en waar gaan wij naartoe?’ vroeg hij met schrapende stem.

‘We willen graag naar de overkant,’ zei Lorenzo beleefd. ‘Is dat zo? En wat gaan wij daar doen onder schooltijd?’ vroeg de veerman. Hij likte zijn lippen.

Téja schoof Lorenzo opzij en zei: ‘Wij gaan op visite bij een beroemde schrijfster.’

‘Zo zo, onder schooltijd,’ zei de veerman weer. Hij grinnikte, alsof hij er geen woord van geloofde.

‘Onze meester heeft ons gestuurd,’ zei Lorenzo. Hij liet het briefje met aanwijzingen zien.

‘Hm. Dan zal ik er maar op vertrouwen dat het klopt,’ zei de veerman. ‘Dat is dan twee euro vijftig bij elkaar voor heen en terug. Niet over de reling hangen, want dan vallen jullie in de plomp, tussen de bloedzuigers en de waterwantsen.’ Ze gaven hem het geld. Hij startte de motor, waar een grote wolk grijze rook uit kwam, en de pont kwam in beweging. Er waren geen andere mensen aan boord.

Téja keek om zich heen alsof ze een zeereis ging maken, Lorenzo gluurde naar de veerman. Hij vond hem een beetje griezelig en was blij dat ze al na vijf minuten aan de overkant waren.

Ze stapten uit en gingen rechtsaf langs het water, zoals de meester had gezegd. Toen Lorenzo zich omdraaide, zag hij dat de veerman hen stond na te kijken.

De Laan van Schijn en Wezen was een brede, stille laan met lage huizen en weelderige voortuinen. De lucht was grijs. Een bruine merel hipte over de stoep.

Laurenzo bekeek de huisnummers. 60... 70... 76... ‘Hier is het,’ zei hij.

Ze liepen de tuin in, die vol stond met struiken en bloeiende planten, en keken naar binnen. In de vensterbank zat een zwarte kat zijn poten te likken. Hij keek op naar Lorenzo en miauwde. In de kamer brandden allerlei schemerlampjes. Rode geraniums groeiden langs de ramen omhoog. Téja belde aan. Ze wachtten wel een minuut, maar er gebeurde niets.

‘Misschien is ze niet thuis,’ zei Lorenzo. Als dat zo was, konden ze terug naar school.

Téja belde nog een keer aan. Onmiddellijk zwaaide de deur open.

Een lange vrouw in een bontgekleurde, wijde jurk verscheen in de deuropening. Ze droeg sandalen en witte kousen en had een grote ring met een blauwe steen aan een van haar vingers. Lavinia Morgenster.

‘Ah, daar zijn jullie dan!’ riep ze uit. Ze zette haar handen in haar zij en bekeek de kinderen met priemende ogen. Een woeste bos zwart haar danste om haar hoofd. ‘Iwan de Verschrikkelijke vertelde me al dat jullie voor de deur stonden. Je mag hem niet aaien, want hij krabt. Wat zien jullie er mooi uit.’

Lorenzo had zijn beste kleren aan. ‘Als je op bezoek gaat bij zo’n beroemdheid, moet je er keurig uitzien,’ had zijn moeder gezegd. Ze had zijn blauwe overhemd gestreken en zijn schoenen gepoetst voordat ze naar haar werk ging. Dat deed ze anders bijna nooit, want meestal had ze daar geen tijd voor. Ook Téja had zich netjes aangekleed. Ze had zelfs lippenstift op, wat Lorenzo nogal overdreven vond.

‘Goedemiddag mevrouw,’ zeiden ze beleefd.

‘Bah, noem me geen mevrouw,’ zei de schrijfster, ‘noem me Lavinia. Al mijn vrienden noemen me Lavinia.’ Ze klonk

hartelijk, Lorenzo voelde zich al wat rustiger worden.

Ze ging de kinderen voor, het huis in.

‘Kijk alvast maar even rond, dan zet ik thee. Lusten jullie thee? En koekjes? Mooi. Ik ben gek op koekjes.’ Ze verdween de keuken in.

Laurenzo keek om zich heen. In de gang stond een groot poppenhuis. Het had wel tien kamers en was volgestouwd met piepkleine meubeltjes, mensjes, dieren, prulletjes en kastjes met miniboekjes. De gangmuur hing vol ingelijste tekeningen en schilderijen van draken, ridders en wonderlijke landschappen.

Hij ging een kamer in, waarvan de deur openstond. Dit was zo te zien de werkkamer van Lavinia. Er stonden tafels met stapels papieren, boeken en half afgemaakte tekeningen.

Alle wanden waren bedekt met manshoge, propvolle boekenkasten. Op een van de tafels stond een ouderwetse typemachine waarin een vel papier was gedraaid. In de kamer tikten drie of vier verschillende klokken, maar verder was het er muisstil. De kat was onder de bank gekropen en loerde naar Lorenzo.

‘Iwan?’ fluisterde Lorenzo. Even leek het of de kat naar hem knipoogde, toen trok hij zijn kop terug.

Ook Téja kwam de kamer in. Ze snuffelde brutaal in de papieren en liep nieuwsgierig langs de boekenkasten. ‘Zou ze die allemaal gelezen hebben?’ vroeg ze.

‘Dat gaan we haar vragen,’ zei Lorenzo.

‘In de gang is een deur die op slot zit,’ zei Téja, ‘en er zijn letters op geplakt. K d K staat erop. Wat zou dat betekenen?’ Lorenzo had die deur niet gezien.

‘Achter die dichte deur mogen jullie niet kijken,’ zei Lavinia Morgenster, die met een dienblad met kopjes en een thee-

pot de kamer binnenkwam. ‘Dat mag je alleen als je er het juiste paspoort voor hebt.’ Ze zette het dienblad neer, schonk thee in en opende een koekjesblik.

Ze gingen zitten, Lavinia op de bank, die ook vol lag met stapels boeken en papieren en kranten, de kinderen op twee stoelen tegenover haar.

Ze dronken thee, aten koekjes en de kinderen stelden hun vragen. Téja deed het woord en Lorenzo probeerde zo goed mogelijk op te schrijven wat de schrijfster vertelde. Zijn zinnen gingen weer scheef, maar hij was van plan alles in het net over te schrijven voordat hij het aan de meester zou laten zien.

‘Hoe oud bent u?’

‘Hoeveel boeken hebt u al geschreven?’

‘Hoe verzint u al die verhalen?’

‘Vindt u het leuk om voor kinderen te schrijven?’

‘Hebt u zelf kinderen?’

‘Hebt u nog andere hobby’s?’

Lavinia beantwoordde alle vragen geduldig, maar ook een beetje verveeld, alsof ze dit allemaal al veel vaker had verteld. Lorenzo kreeg steeds meer het gevoel dat ze andere vragen hadden moeten bedenken, maar hij wist niet meteen wat voor vragen dat dan hadden moeten zijn.

En toen vroeg Téja ineens: ‘Waarom mag je pas achter die deur in de gang kijken als je het juiste paspoort hebt? En wat betekenen die letters?’

Lavinia veerde op. ‘Eindelijk een interessante vraag!’ zei ze. De thee klotste over de rand van haar kopje en drupte op haar jurk. Ze merkte het niet, zag Lorenzo.

Téja grijnsde zelfingenomen. Lorenzo wenste dat hij die vraag had gesteld.

‘Die deur...’ ging Lavinia verder, ‘kom maar eens even mee naar die deur.’ Ze stond op.

De kat kwam vanonder de bank tevoorschijn, miauwde luidkeels en rende weg.

In de gang wreef Lavinia over de groengeverfde deur alsof ze iemand over zijn rug streelde. ‘Achter deze bijzondere deur is het Koninkrijk der Kosmopolieten,’ zei ze. ‘K d K. Alleen met een speciaal paspoort kun je daar naar binnen. Dat Koninkrijk, kan ik jullie vertellen, bestaat uit tientallen verschillende landen. Voor elk van die landen heb je een visum nodig en in al die landen kun je verrassende avonturen beleven.’

‘Zijn er lánden achter die deur?’ vroeg Téja. ‘Dat kan niet.’

Lavinia keek haar streng aan. ‘Hoe weet je dat zo zeker als je nog nooit achter die deur hebt gekeken? Er zijn daar landen met wilde wouden en kale vlaktes, met zeeën waarop het altijd stormt en lieflijke tuinen waar het nooit waait.’

Ook Lorenzo kon dit verhaal maar moeilijk geloven, maar het klonk wel spannend, vond hij. Hij zou best een kijkje

achter die deur willen nemen om zeker te weten dat het echt maar een verzinsel was.

‘Maar ja, zonder paspoort en geldig visum beginnen we niks,’ zei Lavinia.

‘Hoe kun je aan zo’n paspoort komen?’ vroeg Téja. Lorenzo zag aan haar dat ook zij nieuwsgierig was geworden.

‘Daar moet je een aanvraagformulier voor invullen,’ zei Lavinia. ‘En dan beslist de ambassadeur of je een paspoort krijgt.’

‘Wat is een ambassadeur?’ vroeg Lorenzo. Wat een visum was, wist hij ook niet.

‘Hoe kom je aan zo’n aanvraagformulier?’ wilde Téja weten.

‘Hemeltjelief!’ riep Lavinia uit. ‘Jullie vragen veel te veel. Als jullie geduldig zijn, komen de antwoorden vanzelf wel. En nu moeten jullie weg, want ik ga aan het werk. Anders komt mijn nieuwe verhaal niet op tijd af en dan krijg ik ruzie met mijn uitgever. Ik moet er ook nog tekeningen bij maken, dus ik heb het vreselijk druk.’

Dat was wel een heel plotseling einde van het bezoek.

Laurenzo had zijn thee nog niet eens op.

Ze kregen allebei een boek mee, met een zwierige handtekening van Lavinia Morgenster op de eerste bladzijde. ‘Die zijn voor jullie schoolbibliotheek, geef ze maar aan meester Tom.’ Daarna duwde ze de kinderen zo ongeveer de deur uit. ‘Wie de poort niet past, post het paspoort,’ zei ze raadselachtig.

‘Wat betekent dat nou weer?’ vroeg Téja.

‘Gedúld,’ zei Lavinia opnieuw, ‘als jullie geduld hebben, kom je daar wel achter.’ Ze duwde de deur dicht en de kinderen stonden op straat.

Laurenzo zag een beetje op tegen die enge veerman, maar

gelukkig waren er nu twee andere mensen aan boord, een man en een vrouw. De veerman maakte een praatje met ze en bemoeide zich niet met de kinderen. Twee zwanen dobberden op de rivier. Ze kwamen op de pont af toen die langs ze voer en keken nieuwsgierig op. Jammer genoeg had Lorenzo geen brood bij zich.

Met zijn boek op schoot zat hij even later naast Téja in de bus.

‘Wat een gek mens,’ zei hij.

‘Die veerman?’ vroeg Téja.

‘Die schrijfster.’

‘Lang niet zo gek als jij,’ zei Téja.

‘Doe niet zo flauw. Ik vond haar best aardig, maar ze deed zo geheimzinnig.’

‘Ik vond het hartstikke leuk,’ zei Téja. Ze glimlachte tegen hem en die glimlach was welgemeend, zag Lorenzo.

‘Ik ook,’ zei hij. ‘Heb je die kat gezien?’

‘Nee. Ik wil dolgraag weten wat er achter die dichte deur is,’ zei Téja. ‘Van die landen geloof ik niks, maar er is daar vast iets anders dat geheim moet blijven, anders zou die deur niet op slot zijn. Ik ben dol op geheimen.’

‘Wie de poort niet past, post het paspoort,’ zei Lorenzo.

‘Wat zou ze daarmee bedoelen?’

Téja gaf geen antwoord. Ze keek naar haar spiegelbeeld in de ruit van de bus. ‘Hoe vind je mijn lippenstift?’

‘Mooi...’ zei Lorenzo aarzelend. Hij wist niet wat hij anders moest zeggen.

‘Ik heb hem van mijn moeder gepikt,’ zei Téja.

‘O ja?’

‘Ja. Ik pik zo vaak iets van haar. Ze merkt het toch nooit.’

Met een papieren zakdoekje wreef ze over haar mond. ‘Is het weg?’

‘Bijna,’ zei Lorenzo.

‘Niet tegen de meester zeggen, hoor.’

‘Nee,’ beloofde Lorenzo.

De volgende ochtend, toen ze weer op school waren, brachten Lorenzo en Téja verslag uit. Ze vertelden voornamelijk over die gesloten deur, want dat was veruit het wonderlijkste deel van hun bezoek aan de schrijfster in de Laan van Schijn en Wezen. Lorenzo had ’s avonds de vragen en antwoorden netjes overgeschreven op een schrijfblok van zijn moeder, met een pen die niet vlekte.

‘Meester, wat zijn Kosmopolieten?’ vroeg Mary.

‘Mensen die zich overal op de wereld thuis voelen,’ zei meester Tom.

‘Ook in de klas?’ vroeg Roberto.

‘Vooral in de klas.’

‘Nou, dan ben ik geen Kosmopoliet. Ik vind het hier stom.’

‘Daar heb je hem weer, hoor,’ zei Frans. ‘Zeur niet zo.’

‘Zeur zelf niet zo.’

Igor liet zich op de grond vallen en drukte zijn handen tegen zijn oren. ‘Ik krijg hoofdpijn van jullie!’

‘Igor, ga op je stoel zitten,’ zei de meester. ‘Ik krijg ook hoofdpijn als jullie zo doorgaan. Laten we er maar over ophouden, want jullie vinden het toch niet leuk.’

‘Jawel! We vinden het wel leuk.’

‘Wees dan niet zo lastig.’

Laurenzo keek naar de meester. Hij wilde niet lastig zijn, hij wilde dat de meester vrolijk was en grapjes maakte.

‘Meester,’ zei Roberto. ‘Je weet toch dat we lastige kinderen zijn? En je wilde zelf onze meester worden. Nou, dan is het je eigen schuld.’ Hij schaterde het uit.

‘Willen jullie dat ik verder vertel, ja of nee?’ vroeg de meester.

‘Ja!’

‘Vooruit dan maar weer. Dat Koninkrijk der Kosmopolieten bestaat kennelijk uit een heleboel verschillende landen en om zo’n land in te mogen heb je een visum nodig: een briefje of een stempel in je paspoort waarop staat “visum voor dit of dat land”. Pas dan mag je naar binnen.’

‘Ik zou best zo’n paspoort willen hebben,’ zei Bart. ‘Had ik maar een aanvraagformulier voor een paspoort.’

‘Maar zo’n formulier kun je dus alleen van de ambassadeur krijgen, als ik Téja goed heb begrepen,’ zei de meester. ‘Hm, lastig hoor. Mary, niet zo met je ogen rollen. Een ambassadeur is een soort portier die beslist of je wel of niet naar binnen mag.’

‘Maar wie ís die ambassadeur dan?’ zei Mary zuchtend.

‘Wat zei de schrijfster ook alweer tegen Téja en Lorenzo?’ vroeg de meester. “Als je geduld hebt, kom je er wel achter.” Laten we dus maar geduldig afwachten wat er verder gaat gebeuren.’

‘En wat betekent dan “Wie de poort niet past, post het paspoort”?’ vroeg Téja. ‘Dat zei ze tegen ons.’

Laurenzo had de hele tijd aan die vreemde spreuk moeten denken. ‘Ik denk dat het een raadsel is en dat Lavinia wil dat wij het oplossen,’ zei hij. Hij had ook nog over iets anders nagedacht. Als je niet achter die deur had gekeken kon je nooit zeker weten wat daar wel of niet te zien was, had Lavinia gezegd. En daar had ze gelijk in, vond hij. En dus zou ook hij graag zo’n paspoort willen hebben.

‘Het lijkt wel iets uit een sprookje,’ zei Joris.

‘Ik heb werkelijk geen flauw idee wat het betekent,’ zei de

meester. ‘Maar zo’n geheimzinnige spreuk past wel bij een schrijfster van spannende boeken, vind ik.’

Daar was iedereen het mee eens.

‘Volgens mij...’ besloot meester Tom, ‘is er voor ons een verrassend avontuur begonnen. En over avonturen gesproken, het is de hoogste tijd voor de rekenles.’

Er ging een diepe zucht door de klas. ‘Meester?’ vroeg Roberto. ‘Waarom moet je het altijd weer verpesten als we iets leuks aan het doen zijn?’

Meester Tom grinnikte. ‘Omdat ik het leuk vind om kinderen te plagen, dat wisten jullie toch allang?’

‘Bent u dáárom schoolmeester geworden?’ vroeg Frans.

‘Zo is het maar net.’ Meester Tom drukte op een knopje op zijn laptop, het digibord flitste aan en op het scherm verscheen een zo te zien ingewikkelde rekensom.

Laurenzo staaarde naar het scherm, dacht na en zag ineens dat die som helemaal niet zo ingewikkeld was. Hij stak zijn vinger op.

‘Nee hè? Laurenzo weet het weer als eerste!’ riep Roberto uit.

Snel liet Laurenzo zijn hand zakken.